

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Conversio Peccatoris, Seu Modus quo Peccator
communiter resurget ad justitiam.**

Lefelon, Antoine

Bruxellis, 1675

Caput IX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9433

98 C O N V E R S I O

Si enim hoc modo à suis vitiis minoribus
justo sit resurgendum , quid mirum, si &
impio peccatori , ut à consuetis suis mor-
tiferis delectationibus amorem removeat
atque de iis simul omnibus , ut oportet,
pænitentia , pii laboris atque orationis in-
incumbat necessitas?

C A P U T I X.

Vtrum aquè facile ad pænitentiam convertatur is
qui sæpè relabitur , atque inveteratam morta-
liter peccandi habet consuetudinem , ac ille ,
qui semel dumtaxat est lapsus ?

Dixerat cap. 12. Manuductio,
sæpiùs recidivos non sic facile ac
illum qui semel dumtaxat lapsus
est , absolvendos , quòd illorum præ isto
difficilior sit conversio. Ad hoc Appen-
dix : Concedo , inquit num. 271. loquendo de
totali conversione , nego de inchoata. Inchoa-
tam intelligit , quæ ad Sacramenti susce-
ptionem justitiamque sufficiat , quam
proinde eadem facilitate vult ab utrisque
comparari.

Verùm non hoc sentit , cuius hīc vi-
deri vult inniti auctoritate, S. Gregorius.
Etenim lib. 4. moral. 27. quatuor ponit
mo-

L. 4 mo. c.
27.

modos, quibus interior consensio peccato data consummetur in opere. Primus est ipsa consensio adhuc hærens in corde, quam sequitur pravi operis completio; dehinc in consuetudinem dicitur; ad extremum verò vel falsæ spei seductionibus, vel obstinatione miseræ desperationis enutritur. Cum enim culpa, inquit, in Ibid. cap. usum venerit, ei jam animus etiam si appetat, 25. debilius resistit; quia quot vicibus prava & frequen- tationis astringitur, quasi tot vinculis ad mentem ligatur. Vnde fit ut enervis animus, cum solvi non valet, ad quædam se solatia falsæ consolationis inclinet: quatenus venturum judicem tant & sibi misericordia & spondeat, ut eos etiam, quos arguen- dos invenerit, penitus non occidat. Cui rei hoc deterius accedit, quod ei multorum similium lin- gua consentit. Sciendum quoque est, quod tres illi modi peccantium juxta descensus sui ordinem fa- cilius corriguntur, quartus vero iste difficilius emendatur. Vnde & Redemptor noster puellam in domo, juvenem extra portam, in sepulchro au- tem Lazarum suscitavit. Adhuc quippe quasi mortuus jacet in domo qui latet in peccato. Jam quasi extra portam educitur, cuius iniquitas us- que ad inverecundiam publica & perpetrationis ape- ritur. Sepultura & vero aggere premitur, qui in perpetratione nequitia etiam usu consuetudinis pressus gravatur. Sed hos ad vitam miseratus re-

vocat: quia plerumque divina gratia, non solum
in occultis sed etiam in apertis iniquitatibus mor-
tuos & mole pravae consuetudinis pressos, respe-
ctus sui lumine illustrat. Quartum verò mor-
tuum Redemptor noster nuntiante discipulo agnos-
cie, nec tamen suscitat, quia valde difficile est,
ut is, quem post usum mala consuetudinis etiam ad
ultimum adulantium linguae excipiunt, à mentis
suæ morte revocetur.

Tres, inquit, illi modi peccantium juxta
descensus sui ordinem facilius corriguntur. Se-
cundus primo difficilius, sed minus ar-
duè quam tertius. Cum enim pravo
consensui adjungitur pravi operis com-
pletio, hanc sequitur ejusdem operis pra-
va delectatio, quâ prior mala cupiditas
amplius nutritur & roboratur, ut jam
arctius & tenaciùs eidem objecto ani-
mam alliget. Pulchrè id elucidat Augu-
stinus exponens istum Psal. 9. versum:
In muscipula ista (ubi nos legimus : *in*
laqueo isto) *quam absconderunt, comprehensus*
est pes eorum. Muscipula, ait, occulta est dolosa co-
gitatio. Pes anima rectè intelligitur amor: amore
enim moveritur tamquam ad locum quo tendit. Lo-
cus autem animæ non in spatio aliquo est, quod
forma occupat corporis: sed in delectatione quâ
se pervenisse per amorem latatur... Pes ergo pecca-
torum, id est, amor comprehenditur in muscipula,
quam

quam occultant: quia cum fraudulentam actionem consecuta fuerit delectatio, cum eos tradiderit Deus in concupiscentiam cordis eorum, jans illa delectatio alligat eos, ut inde abrumpere amorem, & ad utilia conferre non audeant: quia cum conati fuerint, dolebunt animo, tamquam pedem de compede exuere cupientes. Cui dotori succumbentes à perniciosis delectationibus nolunt abscedere.

Hæc tamen non sic dixerim, ac si universaliter completo opere, difficilius aut tardius resurgatur. Ipsa enim peccati turpitudo magis appetet in opere, & citius animam ob ea, quæ egit, facit confundi: quod, ut rectè Cyrillus Alex. *Hom. 5. in Principium bonorum est.* Hinc illud Hiero-*Ierem.* nymi: *Rubor vultus pudoris indicium est.* Et *In cap. 7.* conscientia peccatorum lucet in facie, spesque sa-*Ezech.* lutis est, quando delictum sequitur verecundia.

Eapropter Richardo à S. Victore nolim dissentire dicenti: *Quamvis peccatum actionis secundum aliquid sit majus peccatum, tamen cognitionis secundum aliquid est periculosius.* De statu inter. hom. tr. 2. cap. 5. Nam peccatum actionis, quamvis forte majus sit ad reatum, peccatum tamen cognitionis vide ne forte difficilius sit ad sanandum. Peccatum enim manifestum quò magis erubescimus, è sapè maturius corrigimus. Sapè etiam culpa per actionem manifesta, vel admonitione corrigitur, vel

ultione percussa ab invito deseritur. Hinc est quod in Evangelio Lucæ prius juvenis mortuus extra domum elatus resuscitatus legitur, quam puella mortua quæ adhuc intra domum invenitur. Hoc tamen D. Gregorii doctrinæ contrarium non est, nam & sæpè experta delectatione roborata & aucta cupiditas vincit pudorem.

§. I.

Post peccatum sapienter commissum difficilior est conversio.

Id verò maximè tum fit, si sæpè aut diu pravis saturandis desideriis & mala percipiendæ delectationi insistitur: ex hoc enim arctius muscipulæ peccatorum pes, id est, amor comprehenditur & concluditur, ut jam indè extrahi difficile sit & operosum. Propter quod dicebat

Loco citato. Gregorius: *Cum culpa in usum venerit, ei jam animus, etiam si appetat, debilius resistit: quia quot vicibus prava frequentationis astringitur, quasi tot vinculis ad mentem ligatur.* Hinc alibi

Lib. 13. dicit: Facile inimico resistitur, si non ei vel in mor. c. 10. multis lapsibus, vel in uno diutiùs consentiatur. Sin verò ejus suasionibus anima subesse consueverit, quanto se ei crebriùs subjicit, tanto eum sibi intolerabiliorem facit, ut ei reluctari non valeat.

Hic

Hic jam est tertius peccantium gradus , à quo cæteris difficilius quisque convertitur , non solum conversione totali , quæ scilicet omnes ex malo usu acquisitos habitus excludat , ut admittit Appendix , sed & illa quæ ad justitiam satis sit. De hac enim agit Gregorius , dum ad similitudinem trium mortuorum à Christo resuscitatorum tria peccantium genera ab ipso dicit ad animæ vitam , hoc est justitiam revocari.

Neque unius Gregorii est ista comparatio : diu ante Gregorium eam adhibuit Augustinus , & ex utroque S. Thomas in Catena , quod deinceps Scripturæ Interpretes atque alii Ecclesiastici tractatores communiter sunt secuti , ut id jam hodiè in concionibus sit per vulgatum. Unanimi autem omnium consensu consuetudiniorum persona Lazaro tribuitur , non eâ facilitate , quâ cæteri ad vitam resuscitato ; ut intimetur , ipsos præ aliis difficiliùs ad justitiam resurgere. *Tum quippe* , uti ex Augustino adducit S. Thomas , *Fremuit Dominus , lacrymavit , voce magnâ clamavit , quia difficile surgit , quem moles consuetudinis premit. Turbat se ipsum Christus , ut tibi significet , quomodo tu turbari debeas , cum tantâ mole peccati gravaris & pre-*

meris. Fides hominis sibi displicantis fremere debet in accusatione malorum operum, ut violen-
tia pœnitentia cedat consuetudo peccandi.

§. II.

Perperam aduersus hæc allegatur in Appendice
auctoritas S. Gregorii.

Nihil autem adversum hæc valent,
quas hic confirmando proposito
suo profert Appendix, Gregorii aucto-
Lib. 22. ritates. Dixit quidem hic S. Pontifex,
mor. c. 13. cuique peccatori jam exordium illumina-
tionis est humilitas confessionis; dum
scilicet malum quod egit, non abscondendo & occultando defendit, sed ag-
noscendo & prodendo confitetur; sed
quod citò ac facile inveteratus peccator,
quemadmodum ad justitiam oportet,
conversus sit, non dixit, quin potius,
si Gregorio standum sit, ex iis quæ ha-
ctenus ex ipso prolata sunt, contrarium
evici.

Insuper non ita hæc dixit, ac si om-
nen qualitercumque peccatum suum ag-
noscentem & confitentem debitè putet
conversum; hoc Gregorio contrarium
est. Dilucide enim mentem suam aperuit
Lib. 2. c. 3. cùm dixit: Conversio autem peccatoris non est
in l. 1. reg.

in

PECCATORIS. 105

in humilitate confessionis, sed in renovatione
interioris hominis, cum peccatori jam divina in-
spiratione correcto & malum dispicet quod
amavit, & bonum placet quod odit. Nam sunt
nonnulli qui se & de nequitia accusant criminis,
& pravitatem non corrigunt voluntatis: qui pro-
fecte converti ad Deum non creduntur: quia vera
conversio in ore non accipitur, sed in corde,
converti enim simul verti est. Conversio itaque
peccatoris vera tunc est, cum ad Creatoris nostri
beneplacitum, uterque noster homo reducitur,
cum & caro nostra per iniquitatis odium cohibe-
tur a perpetrazione facinoris, & per amorem ju-
stitiae mens se extendit ad intentionem bona ope-
rationis.

Sic Antiochus peccatum suum, non
debitè conversus, confitebatur, quando
orabat hic scelestus Dominum, à quo non esset Lib. 2. Ma-
misericordiam consecuturus. Peccatum suum chab. cap. 9.
confessus est & Saül, dum dixit: Peccavi vers. 13.
quia prævaricatus sum sermonem Domini. Nec Lib. 1. reg.
ramen (ait S. Fulgentius) est indulgentiam c. 1 s. v. 24.
consecutus, quia cor ejus non erat rectum coram
Deo. Illa enim peccati confessio extimore fuit Lib. 2. de
supplicii, non ex horrore peccati. Non odivit remiss. pecc.
quod fecerat, sed timuit quod nolebat, nec cul- cap. 15.
pam conversatione culpavit, sed ad præsens divini
furoris percussus, terrore contremuit.

Aliud profert Appendix Gregorii
dictum

106 C O N V E R S I O

dictum ex hom. 26. in Evang. Hic Lazarus resuscitatio & solutio accommodatur conversioni & absolutioni peccatoris. Lazarus enim CHRISTI potestate vivificatus, & jam foras è sepulchro egrediens, Discipulis traditus fuit institis suis solvendus : Hoc, dicit, modo peccatorem interiori conversione à CHRISTO resuscitatum, & jam foras per Confessionem prodeuntem, peccatorum suorum vinculis ab Ecclesiæ Ministris esse solvendum. Id verò assertæ hactenùs Doctrinæ nec apparenter contrarium est : si autem sufficere putet Appendix omnem qualemcumque Confessionem, jam habet responsum.

C A P U T X.

Quid circa traditam hactenùs de Conversione
peccatoris Doctrinam senserit S. Joannes
Chrysostomus.

Hactenùs SS. DD. potissimum Augustini & Gregorii, præclarissimorum Ecclesiæ lumina auctoritate subnixus, modum comparandæ peccatori conversionis expofui. Chrysostomus tamen huc usque